

Αξιολόγηση Εφαρμογής

1η Αξιολόγηση Στρατηγικής Επικοινωνίας του ΕΠ «Πελοπόννησος»

Ηλεκτρονικός σύνδεσμος στο πλήρες κείμενο της αξιολόγησης: <https://www.eydpelop.gr/2014-2020/e-p-peloponnisos-2014-2020/plesio-diachirisis/axiologisi-programmaton/>

Στοιχεία επικοινωνίας για πληροφορίες σχετικά με την αξιολόγηση: +30 2713 601 349,
ktourlouki@mou.gr

[Μάιος, 2023]

1. Σύνοψη

Σκοπός και **στόχος** της παρούσας αξιολόγησης ήταν η μέτρηση της αποτελεσματικότητας υλοποίησης της στρατηγικής επικοινωνίας του ΕΠ κατά τα 3,5 πρώτα χρόνια ουσιαστικής εφαρμογής του, έτσι ώστε να πραγματοποιηθούν ενδεχόμενες αναπροσαρμογές, εφ' όσον υπάρχει σχετική ανάγκη, προκειμένου να μεγιστοποιηθούν τα αποτελέσματα κατά την περαιτέρω εφαρμογή της επικοινωνιακής στρατηγικής του ΕΠ.

Αντικείμενο του έργου ήταν η αξιολόγηση της εφαρμογής και αποτελεσματικότητας της Στρατηγικής Επικοινωνίας του Προγράμματος.

Η αξιολόγηση των μέτρων Πληροφόρησης και Επικοινωνίας πραγματοποιήθηκε με βάση τους επικοινωνιακούς στόχους της Στρατηγικής Επικοινωνίας του Προγράμματος, λαμβάνοντας υπόψη τα κύρια αποτελέσματα ερευνών που είχαν διεξαχθεί, καθώς και την αξιολόγηση των επικοινωνιακών δράσεων που είχαν υλοποιηθεί κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο.

Επιπρόσθετα διενεργήθηκαν:

- Αποτίμηση ενεργειών Πληροφόρησης και Επικοινωνίας
- Έρευνες δυνητικών δικαιούχων και ήδη δικαιούχων πράξεων του Προγράμματος. (ποιοτικές και ποσοτικές)

Υπήρξαν δύο βασικές πηγές πληροφοριών: οι πρωτογενείς και οι δευτερογενείς.

- Τα πρωτογενή στοιχεία αποτελούνται από πρωτότυπες πληροφορίες που συλλέχθηκαν για το σκοπό της κάθε έρευνας.
- Τα δευτερογενή στοιχεία αποτελούνται από πληροφορίες, οι οποίες ήταν ήδη διαθέσιμες, καθώς είχαν συλλεχθεί πρωταρχικά για κάποιον άλλο σκοπό.

Η **μέθοδος** αξιολόγησης και ο σχεδιασμός της έρευνας είχε ως σκοπό τον προσδιορισμό των πηγών για την απόκτηση των επιθυμητών στοιχείων. Καθόριζε επίσης, ποια είναι τα στοιχεία που ενδιαφέρουν, που θα βρεθούν, πώς θα συλλεχθούν και τι είδους αναλύσεις θα επακολουθήσουν.

2. Πλαίσιο και Σχεδιασμός Αξιολόγησης

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2014-2020, εκφράζει τις βασικές κατευθύνσεις της συνολικής αναπτυξιακής στρατηγικής της Περιφέρειας, στο πλαίσιο των στόχων των δύο Ταμείων που το συγχρηματοδοτούν (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ), σε σχέση με τους πόρους του ΕΣΠΑ 2014-2020, που έχουν κατανεμηθεί σ' αυτό.

Η στρατηγική του ΕΠ «Πελοπόννησος» επικεντρώνεται στους παρακάτω τέσσερεις (4) βασικούς τομείς, οι οποίοι δεσμεύουν περισσότερο του 90% των πόρων του ΕΤΠΑ και σχεδόν το 100% των πόρων του ΕΚΤ του ΕΠ.

Οι τέσσερεις βασικοί τομείς, στους οποίους εστιάζει η στρατηγική του ΕΠ, είναι οι εξής:

- α) Ανταγωνιστικότητα/Επιχειρηματικότητα
- β) Καταπολέμηση της φτώχειας και κοινωνική ένταξη
- γ) Προστασία και ανάδειξη του ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος, σε άμεση σύνδεση με τον τουρισμό
- δ) Προσπελασιμότητα/υποδομές και υπηρεσίες μεταφορικών υποδομών (κυρίως οδικές)

2.1 Περιγραφή

Η αξιολόγηση αποσκοπούσε στην εκτίμηση του βαθμού αποτελεσματικότητας της υλοποίησης της επικοινωνιακής στρατηγικής του Προγράμματος "Πελοπόννησος" 2014-2020, μέχρι και το τέλος του έτους 2019.

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης μετρήθηκε η αναγνωρισιμότητα του Προγράμματος και των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ) που συγχρηματοδοτούν το Πρόγραμμα, σύμφωνα με τις δράσεις/έργα/πράξεις που υλοποιούνται μέχρι και το τέλος του έτους 2019, καθώς και από τις προσκλήσεις προς δυνητικούς δικαιούχους (φορείς υλοποίησης) που είχαν δημοσιευθεί.

Η έρευνα ως προς το συγκεκριμένο κύριο άξονα της στρατηγικής επικοινωνίας και δημοσιότητας του Προγράμματος διενεργήθηκε τόσο ως προς το ευρύ κοινό, όσο και ως προς τους δικαιούχους και δυνητικούς δικαιούχους φορείς (υλοποίησης) έργων/πράξεων του Προγράμματος.

Περαιτέρω, με βάση τα ευρήματα αυτών των ερευνών, προέκυψαν προτάσεις/συστάσεις για την αποτελεσματικότερη επικοινωνιακή πρακτική για το υπόλοιπο διάστημα εφαρμογής του Προγράμματος, μέχρι την ολοκλήρωσή του με την λήξη της προγραμματικής περιόδου, σύμφωνα με την Επικοινωνιακή Στρατηγική του Προγράμματος.

2.2 Κριτήρια Αξιολόγησης

Τα βασικά κριτήρια αξιολόγησης βάσει του Δελτίου Ταυτότητας της Αξιολόγησης ήταν τα εξής:

- Προβολή και αναγνωρισιμότητα της πολιτικής του Επιχειρησιακού Προγράμματος Πελοποννήσου 2014-2020, των πράξεων του Προγράμματος και του ρόλου των Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ) και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Κάλυψη των αντίστοιχων αναγκών της ετήσιας έκθεσης υλοποίησης του ΠΕΠ του έτους 2019, η οποία υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 1ο εξάμηνο του 2020.

2.3 Ερωτήματα Αξιολόγησης

Τα κύρια/ βασικά θέματα/ερωτήματα αξιολόγησης (προς διερεύνηση) ήταν τα εξής:

- Αναγνωρισιμότητα του ΕΣΠΑ, της πολιτικής των Ταμείων, του ΠΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020, των πράξεων, του ρόλου Ταμείων και της Ένωσης
- Βαθμός επίγνωσης/κατανόησης στόχων, πράξεων του ΠΕΠ
- Πηγές πληροφόρησης πράξεων και προγραμμάτων του ΠΕΠ
- Επάρκεια ενημέρωσης σχετικά με τις πράξεις και τις διαδικασίες χρηματοδότησης.
- Προσωπική συμμετοχή ή ενδιαφέρον
- Αντιλαμβανόμενο όφελος

3. Κύρια Ευρήματα

3.1 Της έρευνας στο ευρύ κοινό

- Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή των ενεργειών Δημοσιότητας και Προβολής του Επιχειρησιακού Προγράμματος στο σύνολό του, που στοχεύουν στην ενημέρωση της κοινής γνώμης, εκτιμήθηκε ως σχετικά αποτελεσματικός. Παρόλο που το ευρύ κοινό δεν γνώριζε με ακρίβεια τη δομή του ΠΕΠ και τον τρόπο λειτουργίας του, όμως είναι σε αυτό γνωστό ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Χώρα, μέσω του ΕΣΠΑ, συγχρηματοδοτούν σημαντικά έργα υποδομής και καλύπτουν βασικές ανάγκες της Περιφέρειας.

- Το ΕΣΠΑ και τα έργα που συμπεριλαμβάνονται σε αυτό είναι γνωστά στο ευρύ κοινό, χωρίς να είναι πάντα σαφής η δομή του.
- Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτώμενων στο ευρύ κοινό δεν γνώριζε ποια είναι τα Επιχειρησιακά Τομεακά και Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα και με ποιόν τρόπο ακριβώς γίνεται η εφαρμογή τους.

3.2 Της έρευνας Δικαιούχων Φορέων των έργων του ΠΕΠ «Πελοπόννησος» 2014 – 2020

- Υποστηρίχθηκε σε μεγάλο βαθμό το έργο των Δικαιούχων για το σχεδιασμό και τη λήψη μέτρων πληροφόρησης και δημοσιότητας στις πράξεις που υλοποιούν, γεγονός που καταδεικνύεται και από τους επιτόπιους ελέγχους που διενήργησαν στελέχη της ΔΑ για την τήρηση των κανόνων Πληροφόρησης & Δημοσιότητας.
- Η προσπάθεια της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Πελοποννήσου, τηρουμένων των αναλογιών, κρίνεται αποτελεσματική, γεγονός που πραγματοποιείται περισσότερο με πρωτοβουλία των στελεχών της Δ.Α. για ενημέρωση των δικαιούχων με τρεις βασικούς τρόπους: α) την ιστοσελίδα, β) τη διοργάνωση ημερίδων εκδηλώσεων/ συναντήσεων, την απευθείας ενημέρωση σε συναντήσεις εργασίας, είτε στην έδρα της Δ.Α. είτε κατά τις επισκέψεις των στελεχών στους κατά τόπους δικαιούχους.
- Διαπιστώθηκε πως υπάρχει ικανοποιητική γνώση και εφαρμογή από τους δικαιούχους έργων και αναδόχους σύμβασης των κανόνων Πληροφόρησης και Δημοσιότητας, όπως διαπιστώνεται στους αντίστοιχους ελέγχους που διενεργεί η ΔΑ.
- Στο πλαίσιο του γενικού στόχου για τη δημιουργία ενός αξιόπιστου και προσβάσιμου μηχανισμού παροχής πληροφόρησης σχετικά με τα ΕΔΕΤ, υψηλά ποσοστά ικανοποίησης εκφράστηκαν, τόσο όσον αφορά στην άποψη των δικαιούχων σχετικά με την ευκολία πρόσβασης σε πληροφορίες σχετικά με τις παρεμβάσεις κάθε Επενδυτικής Προτεραιότητας, όσο και στην ικανοποίησή τους σχετικά με την πληρότητα των πληροφοριών που τους παρασχέθηκαν.

4. Συμπεράσματα & Συστάσεις

4.1 Γενικά συμπεράσματα/Συστάσεις

Τα συμπεράσματα των δύο ερευνών ως προς την εκτίμηση των αποτελεσμάτων της Στρατηγικής Επικοινωνίας συνοψίζονται στα ακόλουθα σημεία.

- Στο πλαίσιο του γενικού στόχου για τη δημιουργία ενός αξιόπιστου και προσβάσιμου μηχανισμού παροχής πληροφόρησης σχετικά με τα ΕΔΕΤ υψηλά ποσοστά ικανοποίησης εκφράζονται τόσο όσον αφορά στην αξιολόγηση των δικαιούχων σχετικά με την ευκολία πρόσβασης σε πληροφορίες σχετικά με τις παρεμβάσεις κάθε Επενδυτικής Προτεραιότητας, όσο και στην ικανοποίηση τους σχετικά με την πληρότητα των πληροφοριών που τους παρασχέθηκαν.
- Η διασφάλιση ότι όλοι οι φορείς που εμπλέκονται στην υλοποίηση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και ιδιαίτερα οι Δικαιούχοι είναι πλήρως ενημερωμένοι και τηρούν τις υποχρεώσεις τους επιτυγχάνεται με μέριμνα της Διαχειριστικής Αρχής τόσο με τις κατευθυντήριες γραμμές, όσο και με τα εγχειρίδια και τους οδηγούς που εκδίδει. Η τήρηση των υποχρεώσεων των δικαιούχων στον τομέα της δημοσιότητας αποτελεί στοιχείο ελέγχου των δικαιούχων με βάση το εγκεκριμένο σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Ε.Π. αποτυπώνεται δε σε αντίστοιχους δείκτες παρακολούθησης των Προγραμμάτων. Οι έλεγχοι που πραγματοποιούνται στο επίπεδο των έργων αναδεικνύουν την τήρηση των υποχρεώσεων στο σύνολο των έργων (100%).
- Η επίτευξη του γενικού στόχου της προβολής του περιεχομένου και των στόχων όλων των Αξόνων Προτεραιότητας του ΕΠ, μέσω της προβολής διαφόρων κατηγοριών παρέμβασης, διασφαλίζοντας ότι αναδεικνύεται η συμβολή του συγκεκριμένου Ταμείου που τις χρηματοδοτεί μετράται με βάση τις οδηγίες αξιολόγησης που περιλαμβάνει η Στρατηγική Επικοινωνίας και οι οποίες αφορούν ουσιαστικά στο δεύτερο σκέλος του στόχου, δηλαδή στην αναγνώριση της συμβολής των Ταμείων στην επίτευξη των στόχων του προγραμματισμού, ενώ υπάρχει σαφής αναφορά σε σημαντικά κατά την άποψη τους έργα.
- Η εν λόγω έρευνα αποτελεί την πρώτη έρευνα κοινού που υλοποιείται για το ΠΕΠ Πελοποννήσου. Εκ των πραγμάτων λοιπόν τα ευρήματα της έρευνας αποτελούν τις τιμές βάσης για μελλοντικές έρευνες. Οι έρευνες αυτές, θα πρέπει να γίνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα π.χ. ανά διετία, και να έχουν ερωτήματα αντίστοιχα με της αρχικής έρευνας για να υπάρχει συγκρισιμότητα των αποτελεσμάτων με τις μελλοντικές έρευνες.

4.2 Ειδικότερα συμπεράσματα/Συστάσεις

Χρήσιμα συμπεράσματα και προτάσεις/συστάσεις για την Επικοινωνιακή στρατηγική της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027:

- Διαπιστώθηκε προσδιορισμός του κοινού – στόχου, με σαφή καταγραφή των ιδιαιτεροτήτων του.

- Οι εκστρατείες πληροφόρησης θα πρέπει να κάνουν χρήση πολλών μέσων, τα οποία περιλαμβάνουν από τηλεοπτικά μηνύματα έως άρθρα και ταχυδρομικές επιστολές.
- Λεπτομερής Σχεδιασμός της λειτουργίας του συστήματος διάδοσης πληροφοριών που αναφέρεται στον Κανονισμό και Καθορισμός της προθεσμίας εντός της οποίας θα παρέχονται πληροφορίες και διασφάλιση τήρησής της.
- Δημιουργία αποκεντρωμένων σημείων παροχής πληροφοριών (info points), στο πλαίσιο επιμερισμού της ζήτησης αντίστοιχων πληροφοριών.
- Σύνδεση σημαντικών εκδηλώσεων με τοπικά γεγονότα για τη μεγιστοποίηση της προβολής και της προστιθέμενης αξίας.
- Δημιουργία κατάλληλα σχεδιασμένων τυποποιημένων εντύπων που θα συμπληρώνονται κατά την εφαρμογή των επικοινωνιακών μέτρων, προκειμένου να είναι δυνατόν στη συνέχεια να εκτιμηθεί η αποτελεσματικότητα των δράσεων.
- Ανάδειξη των ολοκληρωμένων έργων, αλλά και του συνολικού απολογισμού του Προγράμματος της Περιφέρειας Πελοποννήσου, κατά τη φάση ολοκλήρωσης.
- Δημιουργία μηχανισμού μόνιμης αποτίμησης και παρακολούθησης της αποτελεσματικότητας.
- Ενδιάμεσες έρευνες πεδίου κατά τη διάρκεια υλοποίησης.

Συντομογραφίες

ΠΕΠ	Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
ΕΠ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
ΕΣΠΑ	Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης
ΕΔΕΤ	Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία
ΔΑ	Διαχειριστική Αρχή
ΕΥΔ	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης